

Po Jugoslaviji

Nov pomočnik inšpektorja naše vojne sile. Vrhovni inšpektor naše vojne sile je Nj. Vis. knez namestnik Pavle. Za pomočnika vrhovnega inšpektorja je bil imenovan armadni general g. Bogoljub Ilič, dosedaj poveljnik II. armijske oblasti. General Ilič se je rodil leta 1881. v Požarevcu v Srbiji in spada med naše najboljše in najbolj ugledne častnike. Zavzemal je že več visokih položajev in je bil v zadnjem času armijski poveljnik v Sarajevu.

Ponevna manifestacija jugoslovansko-bolgarskega bratstva. Zadnje nedelje se je vršila v Beogradu ustanovna skupščina jugoslovansko-bolgarske trgovinske zbornice. Skupnega zborovanja, ki se je pretvorilo v veličastno manifestacijo jugoslovansko-bolgarskega bratstva, se je udeležilo tudi številno odposlanstvo predstavnikov bolgarskega gospodarstva z ministrom za trgovino, obrt in delo dr. Slavčom Zagorovom na čelu.

Volilni red za parlament je bil, kakor smo poročali, spremenjen. Prvotni načrt je bil v marsičem predrugačen v smislu želj, ki so jih izrazili razni politični krogi, zlasti opozicijski krogi. Ta predrugačen načrt je bil na seji jugoslovanske vlade sprejet. Ker ga je že tudi podpisalo kraljevo namestništvo, je dobil zakonsko veljavo.

JNS išče zaveznikov. Sprejem volilnega reda za parlament je napravil nemir v vrstah JNS. Ker se ta stranka vsled nezaupanja ljudske množice čuti resno, da bi šla sama na volitve, pa išče takšnih, ki bi njeno potapljačo se ladjo držali še nekaj časa nad vodo. Svoje željne oči obrača k starim radikalom in srbskim demokratom. Ti pa se bodo temeljito premislili, preden bi se pridružili kompanjonu, ki je pretrpel politični polom. Kdor se potaplja, bi mogel tudi drugega potegniti s seboj v pogubni vrtinec.

Socialisti nameravajo obnoviti socialistično stranko za vsa država. Ni jim namreč po godu, da bi se delavske organizacije in delavska socialistična stranka uklepale v pretesne okove samouprav. Socialisti torej smatrajo samoupravo kot utesnjujoče okove. Tako so jih smatrali že od nekdaj in zato so zmeraj bili ter tudi bodo vedno ostali centralisti. Slovensko ljudstvo pa, ki v slovenski samoupravi ne vidi utesnjujočih okovov, marveč nujen predpogoj svoje politične in gospodarske svobode, bo odtegnilo poslednjo trohico zaupanja ljudem, ki nimajo ne smisla ne sreča za življenjske interese in zahteve slovenskega naroda.

Zoper belo kugo. Kuga je v tem, da nekateri starši, predvsem matere, bodisi poročene bodisi neporočene, ubijajo človeški plod pred rojstvom ter s tem preprečijo rojstvo otroka. Hudo se je ta kuga razpasla v nekaterih krajih Hrvatske, zlasti v Slavoniji in v Posavini. Ker spadajo te pokrajine med gospodarsko bogatejše predele Hrvatske, je jasno, da vzrok za splavljanje ni v siromaštvu roditeljev, marveč v njihovi lahkornosti, brezvestnosti in uživanjaželjnosti. Katoliški krog na Hrvaškem z zagrebškim metropolitom dr. Stepincem na čelu vodijo oster boj zoper to nevarno zlo, ki ogroža razvoj in napredek hrvatskega naroda. Zagrebški nadškof dr. Stepinac je o priliki zborovanja Zdravniške komore v Zagrebu naslovil na nekatere zdravnike pisma, v katerih jih prosi, naj nastopijo zoper splave, ki so pravi narodni samomor. Zdravnik je v prvi vrsti poklican, da ustavi to umiranje naroda. Abortus (splav) je umor nedolžnega človeka in zato veliko moralno zlo. Hrvatski listi so poziv zagrebškega nadškofa sprejeli z velikim priznanjem. Glasilo Hrvatske seljačke stranke »Hrv. dnevnik« piše tem povodom: »Pred nekoliko leti je mogla s takšno akcijo začeti samo Cerkev, ker takrat hrvatski narod še ni imel svojih političnih, gospodarskih in kulturnih organizacij, kakor jih ima danes.« Pričakovati je torej, da bo sedaj akcijo Cerkve zoper belo kugo v večji meri kot doslej podpirala svetna oblast. To željo je treba poudariti tudi z ozirom na Slovenijo, kjer se je zlo bele kuge tudi začelo nevarno širiti. Če bi se brezvestni zdravniki in zločinski babice strogo in potrebno kaznovali, bi se to zlo marsikje zajelo.

ob reumi

poskusite 1-2

ASPIRIN

tablete

Ni drugega zdravila po imenu „Aspirin“, temveč edino-le „Bayer“-jevo Aspirin.

Opt. reg. pod št. 37092 od 22. XII. 1938.

»Nova doba« v Celju se v pustnem času ni dovolj namaškaradila in narajala. V postu obuja s svojimi poročili spomine na prijetne maškaradne trenutke. To pa ji ni dovolj. Treba je rajati naprej. Zato napoveduje »Nova doba« tudi v postnem času — za 10. februarja — rajanje v Narodnem domu v Celju. Bratje, velja plesati, ker dnevi so resni!

Prijave za obrambni sklad

Dravsko finančno ravnateljstvo v Ljubljani je odredilo, da davčni zavezanci do 31. januarja 1940 vložijo prijave za odmero specialnega doprinososa za leto 1940. Ta rok je sedaj dravsko finančno ravnateljstvo podaljšalo do 15. februarja.

Pri tem opozarjamo na sledeče: 1. Tega poviška so oproščene vdove, niso pa oproščeni vdovci. 2. Davčni zavezanci, ki so oženi ali vdovci brez otrok, pa bi morali plačevati specialni prispevek po višji stopnji, so to po višice po zakonu oproščeni, ako dokažejo s prijavo, potrjeno od občine, da so se jim otroci rodili, da pa so umrli. V to svrhu morajo v prijavi točno navesti ime otroka in datum smrti. 3. Kmetom, ki so doslej plačevali zemljearino od katastrskega čistega donosa do vključno 1000 din, ne bo predpisan

specialni doprinos in jim zato ni treba vlagati prijave za specialni doprinos za l. 1940., ako poleg zemljearine od katastrskega čistega donosa do 1000 din ne plačujejo nobenega drugega neposrednega davka. 4. Obrazec prijave za odmero specialnega doprinososa za obrambni sklad za leto 1940. se dobiva pri davčni upravi.

Svetujemo, da se davčni zavezanci roka do 15. februarja držijo. Ker pa je 15. februar že skoro tu, pripravljamo, da davčni zavezanci vlagajo prijave tudi 15. februarja, če jim tega pred 15. februarjem zaradi neznanja ali kaknega drugega vzroka ni bilo mogoče storiti. Naj pa v tem primeru navedejo razlog, zakaj niso mogli prijave vložiti do 31. januarja, oziroma 15. februarja.

Pilnske maske pred sto leti

Pilnska maska nikakor ni izum najnovejše dobe, saj je stara že sto let. Ko so prišli v rabo strupeni plini in drugi razveseljivi načini moderne vojne, se je pojavila tudi pilnska maska. Izumil jo je l. 1825. nek delavec. V svoji prvotni obliki se je komaj razlikovala od modernih mask. Sestavljena je bila iz umjenega plašča, ki je zakrival ves obraz in ki ga je bilo ob vratu mogoče tesno zapreti z vatranimi jermeni. Dve okrogli luknji, ki sta bili zadelani s steklom in sijudo, sta omogočili gledanje, dihal pa je nje nosilec skozi rilco podobno cev, ki je bila na koncu zaprta s kosom grobe volne in vlažno gobo. Goba naj bi varovala strupene pline,

V rdečem »raju« ...

Roman iz sovjetskega kmetijskega življenja

*

4.

Edino vprašanje, ki je šubina mučilo, ko se je bližal domu, je bilo, ali se ne bo čutilo, da je izvrstna jed, ki mu jo je bila pripravila žena, postana in ali je še sploh ostalo kaj omake.

»Zaradi teh prokletih ribičev človek nikdar nima miru!« je godel jezno.

»Sicer pa tudi kmetje niso dosti boljši,« je dodal čez čas.

Že pred časom je predlagal Klavsu Rišinu, naj zažge vas in uniči uporno sodrgo, ki v njej prebiva. A Rišin mu je rezko odgovoril:

»Če kdaj zažgeš Balto, ti svetujem, da tudi sam zgoriš z njo, da se rešiš še hujše usode.«

Šubin si je to dobro zapomnil. Klavs najbrž ne more pozabiti, da se je v Balti rodil in spomin na dom mu ne pusti, da bi rojstno vas zažgal, čeprav so njeni prebivalci s svojo trmo delali preglavice sovjetskimi oblastem.

Natalija je k sreči bila dovolj spretna in je s svojo kuharsko umetnostjo preprečila, da bi se ji jed z omako osušila. Šubin je vse s slastjo pojedel in pohvalil ženino spretnost.

Šubin že ni mislil na trupli, ki sta plavali po reki proti morju. Ko se je najedel, je izpil kozarček kumičevga likerja, ki mu ga je bil poslal »tovariš« iz Jasko. Ta liker je bil tatinski plen. Ko so v Jaski kopali temelje za povečanje tovarne, so odkrili v kleti bivšega ravnatelja tovarne, v katerih je bila nakopičena velika množina raznih alkoholnih proizvodov. Te dobrote so »tovariši« voditelji zasegli v imenu sovjetske vlade in si jih pozneje tovariško razdelili. Sovjetska Rusija in sovjetski delavci niso imeli od njih nobene koristi.

Sedel je v usnjatem naslonjaču, ki je bil ukraden za časa prve revolucije iz sosednega grofovskega dvorca. Zaspano je gledal v strop in se zadovoljno božal po polnem trebuhu.

V sobi je vladala tišina. Šubin je razmišljal o svojem položaju. Ugotovil je, kako je to prijetno, če ima človek zasigurano jelo, pijačo in počitek. Drugega njegova surova narava ni zahtevala.

V razmišljanju in dremanju so ga motili ženini koraki, ki je hodila po sosedni sobi in opravljala razne posle.

Šubin je začel misliti na mlačvo, ki se bo začela naslednjega dne. Ko se bo nadremal, bo šel na Andrejevo pristan, kamor so včeraj zvečer pripeljali veliko mlatilnico. Mlatilnica je popolnoma nova in je prispela naravnost iz tovarne.